

Det kan godt være, jeg læser det forkert, men når der står udlændingemyndighederne, menes der så ikke både Udlændingestyrelsen og Flygtningenævnet? Og så betyder det vel, at Flygtningenævnet og Udlændingestyrelsen bliver underlagt ministerens afgørelse.

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Sådan skal det ikke forstås. Konventionerne gælder, og vi har Flygtningenævnet til at beskytte folk imod at blive sendt ud til forfølgelse.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 28:

Forslag til lov om ændring af lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvaskning af penge. (Bekæmpelse af finansiering af terrorisme, udvidelse af anvendelsesområde, usamarbejdsvillige lande).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).

(Fremsat 13/12 2001).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Rikke Hvilshøj (V):

En vigtig brik i planlægningen af historiens største og mest grusomme terrorangreb var de mange penge, der var med til at finansiere aktionen. Mange af pengene har været tilvejebragt på legal vis, men anvendelsen har været af en karakter, som har kaldt på en samlet international reaktion. Begivenheden den 11. september har fået det internationale samfund til at tage aktion og tage initiativer, der skal dæmme op for fremtidige forsøg på terroraktioner.

Det her lovforslag handler om foranstaltninger mod hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme, og det er en opfyldelse af forpligtelserne fra FN's Sikkerhedsråds antiterrorresolution nr. 1373 samt rådets konklusioner:

Det er ikke længere tilstrækkeligt at gribe ind over for hvidvaskning af penge. Når det gælder finansiering af terroraktioner, er vi også nødt til at være opmærksom på finansieringskilder, der er legalt tilvejebragt, men hvis formål er terroraktioner. Mistanke om, at penge bruges til at planlægge terror, kan opstå ved de transaktioner, der foretages, og i forbindelse med den forberedende anvendelse.

Globaliseringen og den teknologiske udvikling har gjort det utrolig nemt at flytte penge elektronisk. Venstre priser de mange fordele, der er ved denne udvikling, men vi er også nødt til at forholde os til, om udviklingen giver anledning til at lade lovgivning følge trop. Når det gælder terrorbekæmpelse, har det vist sig nødvendigt.

Kl. 16.25

Dette lovforslag er derfor en udvidelse af den eksisterende lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvaskning af penge. Udvidelsen består i en indberetningspligt ved mistanke om, at pengene er med til at finansiere terrorvirksomhed. Kredsen, der er omfattet af indberetningspligten, udvides med revisorer, advokater og ejendomsmæglere samt forhandlere af genstande, hvor der betales beløb kontant på mere end 15.000 euro.

Der vil derudover være mulighed for at indføre en systematisk underretningspligt for transaktioner fra usamarbejdsvillige lande. Der er her tale om lande, der ikke har ønsket at støtte op om den internationale indsats mod terror ved selv at indføre de tiltag, som det internationale samfund er blevet enig om skal til for at bekæmpe terroren.

Det er vigtigt at understrege, at underretningspligten er undtaget for advokater, der bistår klienter før, under og efter en retssag, af hensyn til klienternes retssikkerhed. Denne undtagelse gælder også den personkreds, heriblandt revisorer, der bistår advokater i denne proces.

I forbindelse med finansielle transaktioner er der krav om, at hvis der opstår en mistanke i den forbindelse, må transaktionen ikke foretages, før politiet efter indberetning har givet grønt lys. Vi må selvfølgelig her kræve en meget hurtig tilbagemelding fra politiet, således at der

ikke opstår problemer i de tilfælde, at der viser sig ikke at være hold i mistanken.

Der stilles i dette lovforslag ikke krav om, at de underretningspligtige skal foretage nogen form for efterforskning. De underretningspligtige skal alene reagere på en mistanke og overlade resten til politiet.

Endelig skal det nu sikres, at en afsender skal kunne identificeres i forbindelse med elektronisk pengeoverførsel, således at transaktionerne kan spores tilbage til udgangspunktet.

De indkomne høringssvar til lovforslaget er generelt positive, og de, der inddrages som underretningspligtige, udtrykker opbakning til indholdet og er indstillet på at medvirke til denne indsats mod terrorvirksomhed.

Som lovgiver takker jeg for denne opbakning, og der er i høringssvarene peget på nogle konkrete detaljer i lovforslaget, hvor der efterspørges en justering eller en præcisering. Og i det notat, som vi i Erhvervsudvalget har modtaget fra økonomi- og erhvervsministeren som kommentar til høringssvarene, er der allerede lagt op til visse ændringer. Venstre er selvfølgelig indstillet på, at vi i udvalgsarbejdet sikrer, at høringssvarenes bemærkninger vurderes med henblik på eventuelle ændringer.

Sigtet er en effektiv indsats mod terrorvirksomhed, men med en selvfølgelig respekt for, at vi lever i et frit og demokratisk retssamfund.

Venstre kan støtte lovforslaget.

Frode Sørensen (S):

Umiddelbart efter terrorangrebene mod New York og Washington fik verden en helt ny dagsorden: bekæmpelse af den globale terror og styrkelse af den indre sikkerhed.

Nærmest samme dag igangsatte den daværende regering et arbejde med at få en samlet vurdering af, hvordan den danske lovgivning kunne give terrorismen et effektivt modspil. Dette initiativ tjener naturligvis den tidligere statsminister til ære, ligesom den forhenværende regering bemærkelsesværdigt hurtigt og effektivt fik sat en række antiterrorinitiativer på benene, ikke blot inden for retsområdet, men også på det finansielle område.

Løftet fra hr. Poul Nyrup Rasmussen var at have den nye indsats mod terrorismen på plads inden 60 dage.

Hvis vi skal have succes med at komme terrorismen og terroristerne til livs, så skal vi gribe om ondets rod: finansieringen. Der skal en ny

indsats til for at optrævele og forhindre finansieringen af terroreren.

Det er jo ikke alle, der som en Osama bin Laden har adgang til en betydelig saudisk familieformue. Terroristernes indtægtskilder kan også være mere traditionelle som afpresning af civilbefolkningen, men der er også en stadig tydeligere sammenhæng mellem terrorismen og narkotikasalg, menneskesmugling, ulovlig våbenhandel og hvidvaskning af penge – temaet for det foreliggende lovforslag.

Lad mig slå fast, at vi taler om internationale forbrydelser, som hører hjemme under det internationale politi- og retssamarbejde. Det er derfor tilfredsstillende, at det foreliggende forslag er en udmøntning af de stramninger af gældende internationale regler, som EU gennemførte sidste år, og vi støtter fuldt og helt de retningslinjer, som blev vedtaget i såvel FN som EU i konsekvens af terrorangrebene i USA.

Vi har forpligtet os til at yde en ekstra indsats, og den kommer nu. Socialdemokratiet kan naturligvis støtte dette forslag, som blev forberedt under den tidligere regering. Og forslaget er et af elementerne til den samlede antiterrorpakke.

Princippet er faktisk det samme som det, de to journalister, Bernstein og Woodward, benyttede sig af, da de først i 1970'erne afdækkede Watergateskandalen sten for sten, indtil det kostede en præsident hans politiske liv, nemlig følg pengene.

Kl. 16.30

Ved hvidvaskning af midler forstår vi enhver type af finansielle transaktioner, som har til formål at placere ulovligt indtjente midler i umiddelbart lovligt aktiviteter. Vi skal bremse den trafik, der har til formål her at finansiere terrorismen. Vi har allerede et fintmasket sikkerhedsnet til det formål med de gældende hvidvaskningsregler. Nu får vi endnu finere masker og dermed endnu bedre muligheder. Altså vi følger pengene, og vi stopper dem.

Forslaget indebærer ud over initiativer til at slå ned på finansieringen af terrorisme også andre elementer. Der gennemføres en udvidelse af den personkreds, som får indberetningspligt i forbindelse med mistænkelige transaktioner.

Kursen skærpes over for de lande, der er tilbageholdende med at indføre egne foranstaltninger mod hvidvaskning.

Der gennemføres en række af de anbefalinger, som den såkaldte Financial Action Task Force har udarbejdet med bl.a. indefrysninger af terro-

risters midler og kontrol af elektroniske pengeoverførsler.

Endelig indeholder forslaget en skærpet indsats mod falskmøntneri. Alt sammen noget, som vi i Socialdemokratiet kan støtte.

Og så er vi tilfredse med, at regeringen tilsyneladende har forståelse for, at forslaget indebærer administrative følger for erhvervslivet, byrder, som ellers kommer i søgelyset i regeringens konkurrenceevnepakke. Også vi ønsker færre administrative byrder, men der er altså administrative følger, som det er værd og nødvendigt at tage med i den samlede indsats mod finansiering af og bekæmpelsen af terror.

Socialdemokratiet vil under udvalgsarbejdet gerne drøfte de reaktioner, som er kommet i høringsfasen, for at se, om der skulle være nogle knaster, som bør fjernes. Men generelt har regeringen vores støtte til at gennemføre det foreliggende forslag.

Mikkel Dencker (DF):

Da Dansk Folkepartis erhvervsordfører, fru Collette Brix, ikke kan være til stede i dag, skal jeg læse hendes ordførertale højt:

Dansk Folkeparti støtter indholdet af det foreliggende forslag, der er en del af regeringens antiterrorlovpakke, som er en naturlig følge af FN-konventionen samt resolutionen mod bekæmpelse af terrorismen.

Når det er sagt, skal jeg ikke undlade at føje til, at det forekommer noget tvivlsomt, hvor meget det hjælper at lovgive på dette område. Så vidt jeg kan se, er der uendelig mange omgælsesmuligheder, bl.a. i forbindelse med den såkaldte sortvask, det vil sige at stille såkaldt lovligt optjente midler til rådighed for terrororganisationer. Omgælsen vil blive brugt også her i Danmark.

Lovforslaget er desværre endnu et eksempel på, hvordan et civiliseret samfund som vort har svært ved at skærme os mod de ulykker, der følger af det grænseløse samfund, som på mange måder opfører sig som det grænseløse barn, det vil sige, det er umuligt at styre, og det skaber konflikter i mange, mange sammenhænge. Men det er jo en helt anden historie.

Det korte af det lange er, at vi må gøre, hvad vi kan, herunder også at vedtage dette lovforslag, selv om vi kan være lidt i tvivl om, hvor meget det hjælper.

Men for at vende tilbage til den konkrete tekst i lovforslaget, så er der en ting, der undrer os meget. Det er, at den beløbsgrænse, der er an-

givet for private virksomheder for, hvornår de skal indberette, er angivet i en udenlandsk møntsort, der hedder euro. Jeg ved ikke, om det skal betragtes sådan, at regeringen bare tager for givet, at der snart kommer en afstemning om euroen, hvor danskerne bare stemmer ja, eller at det simpelt hen er en provokation mod de partier, som har været imod euroen, og en provokation over for den befolkning, der har stemt nej til euroen.

Dansk Folkeparti agter i hvert fald at stille et ændringsforslag, hvor dette eurobeløb ændres til at blive angivet i kroner. Såfremt det ændringsforslag ikke vedtages, vil vi overveje at stemme imod hele lovforslaget.

Lars Barfoed (KF):

Det gennemgående element i dette lovforslag er simpelt hen at besværliggøre og helst hindre finansieringen af terrorisme og andre alvorlige forbrydelser. Og når jeg siger besværliggøre og helst hindre, så er det, fordi jeg naturligvis er enig med Dansk Folkepartis ordfører i, at der jo formentlig vil vise sig at være muligheder for at omgå det her.

Vi skal løbende prøve at gøre det så besværligt som muligt og helst hindre finansiering af forbrydelser og terrorisme, og det er det, forslaget lægger op til. Man kan naturligvis aldrig gardere sig fuldstændigt, men jo mere besværligt vi gør det for forbrydere og terrorister, jo bedre er det.

Kl. 16.35

Der er en lang række elementer i forslaget, som jeg ikke her skal gennemgå alle sammen, men jeg synes, det er en væsentlig principiel ændring, at man nu i hvidvaskloven også indfører et nyt begreb, nemlig sortvask. Mens hvidvask drejer sig om ulovligt tjente midler, som så formentlig efterfølgende anvendes på normal og lovlig vis, men hvor man altså ved at gå ind og spærre kontoen kan gøre op med nogle forbrydere, der har begået en forbrydelse og tjent penge på det, så bevæger vi os nu over i sortvask, hvor man altså bruger midler, der formentlig er normalt og lovlig tjent, men som så skal anvendes til et forbryderisk formål. Her går man ind og blokerer en sådan konto og forhindrer forhåbentlig derved forbrydelser og bidrager måske også til at pågribe forbrydere, herunder terrorister. Det synes jeg er en væsentlig og principiel ændring i loven, som jeg hilser med stor tilfredshed.

Så skal man altid ved elektroniske pengeoverførsler kunne identificere afsenderen. Det er også et væsentligt element, eftersom flere og flere betalingstransaktioner efterhånden finder sted på elektronisk vis.

Indberetningspligten i forbindelse med transaktioner med usamarbejdsvillige lande er et godt element til at presse lande, som ikke vil bidrage til den internationale bekæmpelse af terrorisme.

Så er der udvidelsen af personkredsen eller kredsen af virksomheder, som er omfattet af hvidvaskloven. I dag gælder den pengeinstitutter. Den udvides nu til at gælde også advokater, revisorer, ejendomsrådgivere, visse detailhandlere og andre.

Og må jeg sige i forbindelse med, at visse detailhandlere, som er ude for transaktioner med kontanter over et vist beløb i euro, og det er så til Dansk Folkepartis ordfører, at jeg tror, at når man bruger euro her, så er det såmænd ikke for at genere nogle, som er imod, at vi skal være med i Den Økonomiske og Monetære Union, men så er det, fordi der er tale om en implementering af et EF-direktiv, der naturligt nok benytter euro. Vi bliver så nødt til at skrive euro ind i lovforslaget, fordi kursen jo kunne ændre sig. Hvis vi skal følge direktivet, så skal vi bruge begrebet eller kursen euro, og så vil det selvfølgelig til hver en tid i detailhandelen være udtrykt i danske kroner, men det beløb kan jo så svinge lidt, afhængigt af hvad kursen står i.

Må jeg til sidst sige, at der er indkommet en del hørings svar fra de berørte erhvervsorganisationer, og jeg synes, det er glædeligt, at de bredt er enige i lovforslagets intentioner og stiller sig til rådighed for at medvirke til at opfylde lovforslagets krav.

Nogle af høringssvarene peger så på, at der i visse sammenhænge kan vise sig at være komplikationer forbundet med at implementere forslaget i praksis. Der er tale om nogle juridiske afgrænsningsproblemer, erstatningsretlige spørgsmål, administrative byrder og andre tekniske problemstillinger. Noget er der allerede ved at blive taget højde for i de ændringsforslag, der er på vej, sådan som vi har forstået de bilag, vi har fået fra Økonomi- og Erhvervsministeriet.

I øvrigt må vi så vurdere de problemer, der er peget på, under udvalgsarbejdet. Der skal selvfølgelig være den fornødne juridiske klarhed.

Kan vi lette de administrative byrder for virksomhederne i denne forbindelse, gør vi gerne

det. Men lovforslaget må ikke blive svækket i dets effekt set i forhold til målet.

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Den udvidelse, der foreslås af loven om hvidvaskning af penge, handler om to ting. Dels udvides personkredsen, der får indberetningspligt ganske betragteligt, dels udvides området sådan, at det ikke længere kun handler om hvidvaskning af sorte penge, men nu også om legale pengeoverførsler, hvor man har mistanke om, at transaktionerne har eller har haft tilknytning til finansiering af terrorisme.

Det er klart, at formålet med det her er at udtøre de finansielle kilder til terrorvirksomhed. Spørgsmålet er imidlertid, om loven faktisk også vil kunne leve op til det i praksis, eller om den mere vil føre til temmelig meget besvær for en række mennesker og til en potentiel mistænkeliggørelse af folk, der foretager i øvrigt legale finansielle transaktioner.

Kl. 16.40

Hvis jeg et øjeblik holder mig til hvidvaskningsdelen, så vil jeg sige, at det meste af det, der fremgår af ændringslovforslaget, faktisk er godt nok. Det handler om, at flere personer involveres i at være forpligtet til at afgøre, om der er mistanke om hvidvaskning. Det er godt nok. Det er også udmærket, at man kan lave en systematisk registrering af overførsler til usamarbejdsvillige lande.

Når det kommer til den del, der handler om formodet terrorvirksomhed, bliver det langt mere problematisk, og det vil jeg godt prøve at illustrere gennem et par tænkte almindelig dagligdags eksempler:

Hvis man nu tager en herboende palæstinenser, en palæstinenser, der er dansk statsborger, der, som traditionen er, ønsker at overføre penge til sin familie i de besatte områder – en familie, som stort set ikke har noget økonomisk grundlag ud over overførsler fra familie og venner i udlandet – så vil denne person meget let blive en person, der kan mistænkeliggøres af en eller flere af de brede instanser, der er involveret i at skulle have en indberetningspligt. Ganske enkelt fordi de pågældende ligesom vi andre ser fjernsyn hver dag og ser, hvad der sker i Israel og i de besatte områder.

Hvordan skal den instans eller person, der skal foretage transaktionen for denne palæstinenser egentlig reagere? Skal han eller hun tænke, at nå ja, det er nok en almindelig pengeoverførsel, eller skal vedkommende være særlig mis-

tænksom, fordi det nu er en palæstinenser, hvor man hver dag ser på fjernsynet, hvad der foregår i de besatte områder?

Hvordan skal vedkommende reagere bagefter? Hvordan skal man undersøge, om der nu er noget i det her? Skal man spørge: Er din familie medlem af Hamas? Det vil man nok have det lidt dårligt ved at spørge om. Hvad nu, hvis manden siger, at ja, det er den? Er det så ensbetydende med, at det kan være formodet terrorvirksomhed? Det kan man jo ikke engang sige, fordi Hamas både er en terrororganisation og et socialt netværk, som er en økonomisk støtte til i øvrigt meget hårdt trængte familier.

Et andet eksempel kunne være en gruppe af frivillige, der indsamler penge til nødlidende i Afghanistan. Jeg tror ikke, der er mange revisorer og skatterådgivere eller andre, der har en kinamands chance for at afgøre, om den organisation, der skal oversendes penge til, er en, der kunne formodes – rimeligt nok – at være delagtig i terrorvirksomhed, eller om det ikke er.

Når man kommer ned på det praktiske plan, tror jeg altså, det vil vise sig, at det er meget besværligt.

Det kunne måske gå, hvis man havde gode chancer for rent faktisk at udtørre de finansielle kilder til terrorisme med disse metoder, men det tvivler jeg på. Terrorvirksomheder er professionelle organisationer – ellers har de i hvert tilfælde et meget kort liv, kan man sige – som meget hurtigt vil forstå at overføre deres midler på anden vis.

Det problematiske er desuden den beskrivelse, der er i den foreslåede § 114 til straffeloven, som er ualmindelig bred og upræcis. Det er simpelt hen ikke muligt at reagere hensigtsmæssigt på den, og det vil meget hurtigt føre til, at der i stedet for bliver tale om mistænkeliggørelse af enkeltpersoner eller organisationer, uden at man i øvrigt får andet ud af det end mistænkeliggørelse.

Vi vil derfor i SF forbeholde os vores stilling til forslaget, til efter vi har været gennem en nøjere udvalgsbehandling, og indtil forslaget om ændring af straffelovens § 114 har været gennem en udvalgsbehandling, fordi det i vid udstrækning handler om, hvorvidt der vil være vilje til at få en meget klarere definition af den foreslåede § 114 i straffeloven.

Line Barfod (EL):

Som flere af de øvrige ordførere har været inde på, handler det forslag, vi behandler her, om be-

kæmpelse af terror, men samtidig er der også indbygget forskellige andre ændringer, blandt andet de ændringer af hvidvaskningsloven, der længe har været undervejs, hvor man bl.a. begrænser advokaternes tavshedspligt. Jeg vil her koncentrere mig om de ændringer, der vedrører terrorbekæmpelse.

Vi havde i formiddag/eftermiddag nogen diskussion om hele terrorpakken og om, hvorvidt der var tale om lovsjusk eller ej. I forhold til det her lovforslag, L 28, er der en del organisationer, der har protesteret mod det hastværk, der har været. Det blev sendt i høring den 29. november med en høringsfrist til den 5. december. Det er ikke lang tid for en organisation til at sætte sig ind i, hvad den mener om et sådant forslag. Det betød da også, at der var en del, som simpelt hen nægtede at svare på høringen, fordi det ikke kunne nås at give et kvalificeret svar på så kort tid.

Kl. 16.45

Det er uforståeligt, at det har været nødvendigt med så kort en høringsfrist, når vi først skal førstebehandle lovforslaget i dag, og når det trods alt kommer til at have så omfattende virkning i det praktiske liv.

Der er så efterfølgende kommet et brev fra Finansrådet, som de har sendt til Folketingets Erhvervsudvalg den 25. januar, hvor de gør opmærksom på en del af de indvendinger, de har til det her forslag. Disse handler først og fremmest om, som fru Anne Grete Holmsgaard også var inde på, hvordan de, der står ude i bankerne, skal tage stilling til, hvorvidt de ud fra den foreslåede terrordefinition i § 114 skal indefryse en pengeoverførsel eller ej.

Hvordan skal den enkelte bankansatte være i stand til at vide, om den overførsel går til en organisation, som vi i Danmark vil opfatte som en befrielsesorganisation, eller går til en organisation, som vi i Danmark vil opfatte som en terrororganisation? Det bliver ikke nemt at være bankansat og skulle foretage den vurdering, hvis det er den lovgivning, der kommer til at gælde.

Finansrådet peger samtidig på den forordning, der er kommet fra EU af 27. december 2001, hvor man i forordningen oplyser, at der er udarbejdet en liste, som vi også var inde på under det forrige lovforslags behandling, over de personer og organisationer, som EU mener er terrorister og terrororganisationer, hvor man så siger, at det kun er dem, som står på denne liste, bankpersonalet og andre er forpligtet til at fore-

tage en indberetning af i forhold til indefrysning af pengeoverførsler.

Det er altså en helt anden måde at gøre det på end den, man har valgt at gøre med det danske lovforslag. Jeg håber, at de indvendinger, der er kommet, kan føre til, at man under udvalgsbehandlingen kan finde frem til en måde at gennemføre det på, så loven også i praksis bliver anvendelig.

Vores stillingtagen til lovforslaget afhænger i høj grad af, hvad der kommer frem under udvalgsarbejdet, og af, om bankpersonalet og andre vil skulle tage stilling ud fra den meget brede og uklare definition, der er lagt op til i straffelovens § 114.

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen, fg.):

Jeg takker for den velvillige behandling af forslaget. Jeg vil gerne tilkendegive over for de af ordførerne, der har været inde på høringsfrister osv., at vi naturligvis vil gøre vores yderste for under udvalgsarbejdet at besvare alle spørgsmål og så håbe på, at nogle af dem, der har ytret, at de ikke følte, at høringsfristen var lang nok, har god tid her i løbet af foråret til at komme med deres svar og deres indvendinger. Der må være en grundig udvalgsbehandling, hvor Økonomi- og Erhvervsministeriet naturligvis vil være behjælpelig med at besvare de spørgsmål, der måtte være.

Til Dansk Folkepartis ordfører, hr. Mikkel Dencker, vil jeg sige, at det med beløbsgrænsen altså ikke er et forsøg på at genere folk, der ikke er tilhængere af indførelsen af euroen i Danmark. Det er fuldstændig fast praksis, kan man næsten sige, det er i hvert fald meget sædvanligt, at når vi har at gøre med direktiver på det finansielle område, bruges euroen altid som regneenhed, for så har alle lande en mulighed for med det samme at kunne referere til den.

Det er altså ikke for at genere nogen, men det er simpelt hen en normal praksis i forhold til de ting, vi gennemfører på EU-plan, som bl.a. også hr. Lars Barfoed var inde på i sit ordførerindlæg. Der er altså ikke tale om nogen som helst form for provokation. Det kan jeg berolige Dansk Folkeparti med.

Til fru Anne Grete Holmsgaard om hele den her diskussion om, hvornår et bankpersonale har mistanke og ikke mistanke: Jeg kan berolige fru Anne Grete Holmsgaard og sige, at det, at der kommer en person ind i banken, der har en anden etnisk oprindelse eller har familie i Israel

eller et hvilket som helst andet sted i verden, altså ikke er ensbetydende med, at bankpersonalet skal begynde at være ekstra mistænksom.

Ud over at der selvfølgelig er de lister, hvor det er fuldstændig åbenlyst, at hvis nogen vil sende noget til en, som står på en liste, og som man mener er involveret i terror, skal bankpersonalet selvfølgelig i det tilfælde sørge for at registrere, at der er noget galt, er det ikke sådan, at man ellers skal begynde at være ekstra mistænksom.

Kl. 16.50

Man kan sige, at det eneste tilfælde, hvor en bankansat burde være mistænksom, er, hvis der er en person, der kommer ind og siger: Jeg vil gerne sende nogle penge til Al-Qaida-netværket. I det tilfælde vil jeg mene, at den pågældende bankmedarbejder nok bør være så vaks, at der er mulighed for at sige: Det må jeg nok hellere lige overveje at få skrevet ned, for i det her tilfælde er der nok tænkt på terroristisk virksomhed.

Men det er altså den type tilfælde, hvor det er temmeligt åbenlyst, at den person eller organisation, man ønsker at sende penge til, er nogen eller noget, der har et terroristisk formål. Det er det, der ligger i mistanken, sådan som lovforslaget er udformet.

Vi vil naturligvis under udvalgsbehandlingen meget gerne besvare spørgsmål, så det bliver klart, hvordan reglerne er, for det er fuldstændig rigtigt, at det er umuligt for bankpersonalet og andre at agere en slags tankelæser og finde ud af, hvad type forhold en kunde har til de mennesker, han sender penge til, og hvad det er for mennesker, han sender penge til. Man kan jo ikke kende klodens mange milliarder af mennesker og vide, hvor mange af dem, der er involveret i terrorvirksomhed. Der er grænser for, hvad vi kan forlange af folk i den finansielle sektor.

Jeg håber, at vi under udvalgsbehandlingen kan få afklaret de der lidt tænkte eksempler, som fru Anne Grete Holmsgaard her fra talerstolen kom med, og jeg tror også, det vil være muligt at tilfredsstille SF på det her punkt. Der er en rimelig sondring i det, som regeringen lægger op til.

Som sagt lægger vi op til en grundig udvalgsbehandling, og vi vil selvfølgelig håbe på, at nogle af de organisationer, som har ytret ønske om, at de gerne ville have haft en længere høringsfrist, vil benytte chancen til at sende henvendelser til udvalget, så vi får det her grundigt bearbejdet.

(Kort bemærkning).

Mikkel Dencker (DF):

Nu er Danmark jo stadig væk ikke en delstat i Europas Forenede Stater. Derfor agter vi i vores parti i hvert fald fortsat at skrive lovene på dansk og bruge danske beløb i lovene. Derfor agter vi ikke at stemme for dette lovforslag, så fremt det ikke bliver lavet om.

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Jeg er hundrede procent enig med ministeren i, at der er grænser for, hvad man kan og bør pålægge bankansatte, revisorer, skatterådgivere, ejendomsmæglere, postformidlere osv. osv. Problemet er faktisk bare, at loven pålægger dem noget, det er umuligt at håndtere i praksis.

Jeg vil sige, at i den situation, ministeren nævnte heroppe, hvor der kommer én ind i en bank og siger, at vedkommende gerne vil overføre penge til Al-Qaida, kan man være hundrede procent sikker på, at det i hvert fald ikke er til Al-Qaida, de bliver overført, for det er én, der har god sans for en joke, der går ind og siger sådan noget. Ingen, der ville overføre penge til Al-Qaida, ville nogen sinde gå ind og sige det.

Problemet med det her er, at hvis man gennemfører loven, som den ser ud, kommer vi faktisk til at pålægge en utrolig masse mennesker en pligt, som det er umuligt for dem at administrere, og hvis de vil prøve at administrere den, risikerer de faktisk at mistænkeliggøre folk, som intet andet foretager sig end legale pengeoverførsler. Det mener jeg sådan set er helt urimeligt i et retssamfund, og vi får ikke udtørret kilderne på denne her måde.

Men afgørende er det faktisk, og det vil jeg gerne bede ministeren om at give tilsagn om, at regeringen ikke vil fremskynde den her lovgivning, så vi ikke får den, før der er sket en afklaring af straffelovens § 114, for den er fuldstændig afgørende for, om det her bliver noget, der kan anvendes fornuftigt eller ej.

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen, fg.):

Det første omkring mistanke mener jeg er noget, der må behandles meget grundigt under udvalgsarbejdet. Men jeg vil gerne igen fremhæve, at der rent faktisk står i lovforslaget, at der skal være tale om en konkret mistanke. Så det er altså ikke noget med, at bankansatte og andre har en eller anden pligt til at indberette alt muligt, hvis de ikke er sikre i sagen.

Til den anden del om, hvornår dette lovforslag skal vedtages, vil jeg sige, at regeringen har fremsat en samlet antiterrorpakke, som indeholder fire lovforslag, og det vil for mig virke besynderligt, hvis vi ikke sørgede for, at der var en sammenhæng i tingene, så de fire lovforslag bliver færdigbehandlet på nogenlunde samme tid.

Kl. 16.55

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg kan forstå, at vi kommer til at få en grundig udvalgsbehandling, og det er nok også nødvendigt.

Ministeren siger, at der er krav om, at der skal være en konkret mistanke, men det, der står i § 10 a i lovteksten, er: »Såfremt der er mistanke om«, og så lidt længere nede, »Såfremt mistanken ikke kan afkræftes«. Så det er ikke en konkret mistanke eller konkret begrundet mistanke, eller hvad man ellers bruger af forskellige begreber rundt om i straffelov og retsplejelov osv., men bare en mistanke.

Så er spørgsmålet for den stakkels bankansatte: Hvor meget skal der til, hvor konkret skal det være? Derfor vil det være fint, hvis vi kan få et tilsagn om, at vi under udvalgsarbejdet kan få konkretiseret, hvad det er for et mistankekrav, der skal være, og også, hvad det er, der skal være mistanke om. Finansrådet foreslår jo, at man følger EU-forordningen, så det kun er de organisationer, der står på EU's liste, og ikke alt, hvad man ellers kunne formode faldt ind under en terrorismedefinition, som er meget bred.

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Det er det samme emne. Jeg studsede nemlig også over, at ministeren sagde, at det af lovforslaget fremgår, at der skal være tale om en konkret mistanke. Det fremgår faktisk ikke af lovforslaget, så jeg synes, det ville være rart at høre, om ministeren allerede her i dag vil give tilsagn om villighed til at få skærpet lovgivningen på det her område. Det ville dog trods alt være et skridt fremad.

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen, fg.):

Der er ingen tvivl om, at der kommer en grundig udvalgsbehandling af det her.

Som det også fremgår af lovforslaget i den pågældende paragraf, er der tale om, at man skal have en mistanke om, at det er hvidvask-

ning af penge. Det er ikke nok, at man måske bare tror noget om, hvad det egentlig er, de skal. Der *skal* være en mistanke om, at her vil man hvidvaske penge.

Så kan man spørge, hvornår en banksansat eller en anden ved dét. Hvornår har man en sådan konkret mistanke om, at det er hvidvaskning af penge? Jamen det har man jo kun, hvis man har en fornemmelse af, at de, man sender pengene til, er nogle, der er involveret i terror, og det var derfor, jeg kom med eksemplet med Al-Qaida, for det er noget, som alle har kendskab til.

Men der er altså ikke, som i det eksempel, der kom fra fru Anne Grete Holmsgaard, tale om, at fordi en person kommer ind og vil sende nogle penge til sin palæstinensiske moster, skal bankpersonalet være ekstra oppe på dupperne og sidde og ryste på hænderne og så sige, jamen så må jeg hellere begynde at ringe rundt fra Herodes til Pilatus. Det er ikke dét, der ligger i lovforslaget. Der *skal* være en mistanke om, at det er hvidvaskning af penge.

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Efter min vurdering er der jo meget stor forskel på, om man udsender politiske signaler til nogle bestemte organisationer og personer om, at de skal være særlig opmærksomme på et eller andet, eller om man laver en konkret lovgivning, hvor der står noget så bredt som: »Såfremt der er mistanke om, at en transaktion har eller har haft tilknytning til finansiering af terrorisme, skal virksomheden undersøge transaktionen nærmere.«

Det er faktisk meget bredt, og det er faktisk fuldstændig uheldigt for den enkelte person og de virksomheder, som er omfattet af det her. Det er simpelt hen ikke rimeligt at pålægge folk det arbejde, og det er heller ikke rimeligt at udsætte så mange borgere for en ubegrundet mistanke, som man kan blive udsat for, hvis de ansatte inden for den finansielle sektor osv. rent faktisk tager det her bogstaveligt, som det står i loven.

Kl. 17.00

Økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen, fg.):

Jeg medgiver, bl.a. på grund af den debat, vi har lige nu, at der i hvert fald er et behov for, at vi får det her præciseret under udvalgsbehandlingen, for der skal ikke herske nogen tvivl om, at det ikke er regeringens hensigt at forsøge at gøre

det her voldsomt besværligt for de medarbejdere, der bliver berørt af det her lovforslag.

Det er et spørgsmål om, at vi bl.a. forsøger at få gennemført noget lovgivning, vi selv har været med til at sige ja til, men det skal selvfølgelig gøres på en måde, så det kan udføres i praksis, og så man ikke forlanger af bankpersonale, postmedarbejdere og andre, at de nærmest skal have kendskab til alle mennesker på kloden for at finde ud af, om de gør noget rigtigt eller forkert.

Det er jo også det, jeg forsøgte at sige heroppe fra talerstolen, og det er også det, jeg er sikker på at Økonomi- og Erhvervsministeriet vil være behjælpeligt med i de svar, som givetvis skal sendes over, når udvalget begynder at stille spørgsmål på det her område.

Men der er ingen tvivl om, at vi nok skal sørge for at få afklaret det her, så det foreligger på et klarere grundlag, hvilke retningslinjer personalet har at rette sig efter, så der ikke er tvivl om, hvordan personalet skal reagere i denne her sag.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 30: Forslag til lov om ændring af toldloven.

Af skatteministeren (Svend Erik Hovmand):
(Fremsat 13/12 2001).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Freddy Dam (V):

Lad mig indledningsvis sige, at lovforslag nr. L 30 er en del af regeringens antiterrorpakke.

Lovforslaget drejer sig om personer, der rejser ind eller ud af det danske toldområde. Hvis de medbringer modværdien af 15.000 euro, skal de